

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annettua lakia.

Esityksen mukaan toimijakohtaista kalastuskiintiöjärjestelmää tarkennettaisiin siten, että siirrettäviä käyttöoikeuksia voisi käyttää luottolaitosten myöntämien lainojen vakuuksina. Luottolaitokset voisivat toimia siirrettävien käyttöoikeuksien pantin haltijoina, jota koskevat järjestelyt lisättäisiin lakiin.

Silakan rysäkalastuksen käyttöoikeudet päättyvät vuonna 2026. Tähän liittyviä säännöksiä tarkennettaisiin niin, että silakan rysäkalastuksen erilliset kalastuskiintiöt voisivat olla enintään EU:n neuvoston asetuksella Suomelle vahvistettujen kalastuskiintiöiden kokoisia vähennettynä Ahvenanmaalle osoitettavilla kiintiömäärillä ja silakan muilla erillisillä kiintiömäärillä ja että ne siirrettäisiin käytettäväksi troolikalastuksessa 30 päivästä syyskuuta 2027 alkaen lukuun ottamatta loka-joulukuun rysäkalastukseen varattavaa 20 tonnin määrää. Lisäksi Pohjanlahdella harjoitettavan silakan rysäkalastuksen erillisen kalastuskiintiön vähimmäismäärää nostettaisiin 4 000 tonnista 5 000 tonniin.

Lisäksi säännöksiä toimijakohtaisen kalastuskiintiön käyttämättömyydestä aiheutuvasta siirrettävän tai ei-siirrettävän käyttöoikeuden menetyksestä tarkennettaisiin siten, että Suomen kalastuskiintiöistä jaettujen toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden yhteenlaskettu alle 65 prosentin käyttöaste tarkasteltavina vuosina estäisi käyttöoikeuksien menettämisen valtiolle, paitsi jos kaupallinen kalastaja ei olisi käyttänyt lainkaan toimijakohtaista kalastuskiintiötään. Näin otettaisiin huomioon eräiden Suomen kalastuskiintiöiden alhaiset käyttöasteet ja niihin liittyvä perusteeton käyttöoikeuden menettäminen. Myös kalastuskielto olisi peruste sille, ettei käyttöoikeutta menettäisi.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan keväällä 2026.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
PERUSTELUT	3
1 Asian tausta ja valmistelu	3
2 Nykytila ja sen arviointi	3
3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset	3
4 Esityksen vaikutukset	4
5 Muut toteuttamisvaihtoehdot	4
6 Ulkomaiden lainsäädäntö ja muut ulkomailla käytetyt keinot	5
7 Lausuntopalaute	5
8 Ahvenanmaan asema	6
9 Säännöskohtaiset perustelut	6
10 Voimaantulo	9
LAKIEHDOTUS	10
Laki Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta	10
LIITE	14
RINNAKKAISTEKSTI	14
Laki Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta	14

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

Vuonna 2017 käyttöön otetun kaupallisen kalastuksen kiintiöjärjestelmän keskeinen elementti on siirrettävien käyttöoikeuksien siirtomahdollisuus kaupallisten kalastajien kesken. Tämä mahdollistaa kalastuksen kehittämisen ja kalastuksen paremman suunnittelemisen sekä kalastuksesta luopumisen käyttöoikeuksien luovuttamisesta saatavaa korvausta vastaan.

Siirrettäviin käyttöoikeuksiin liittyy mahdollisuus niiden käyttämiseen luottolaitosten myöntämien lainojen vakuuksina. Tätä koskeva toimenpide on sisällytetty valtioneuvoston periaatepäätöksenä 8.7.2021 hyväksytyyn kotimaisen kalan edistämishjelmaan. Edistämishjelman toimenpiteessä todetaan, että parannetaan edellytyksiä kalastuslaivaston ja -alusten uudistamiselle ja että selvitetään siirrettävien käyttöoikeuksien käyttömahdollisuutta lainojen vakuuksina. Tätä koskeva selvitystyö on Luonnonvarakeskuksen toimesta valmistunut ja siten edellytykset asiasta säätämiseen ovat olemassa.

Luonnonvarakeskus toteaa selvitystyössään, että tuottoarvomenetelmässä tulevaisuuden tuottoja ja kustannuksia diskontataan tietyllä korolla nykyhetkeen (kassavirtojen diskonttausmenetelmä). Menetelmä on yleisesti käytetty moniin tarkoituksiin sopiva arvottamismenetelmä. Luonnonvarakeskus määrittää kalatalouden EU-tiedonkeruuohjelmassa Suomen siirrettävien käyttöoikeuksien arvon kassavirtojen diskonttausmenetelmällä.

Hallituksen esitys on valmisteltu virkatyönä maa- ja metsätalousministeriössä.

2 Nykytila ja sen arviointi

Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetulla lailla (1048/2016), jäljempänä *täytäntöönpanolaki*, otettiin Suomessa vuoden 2017 alussa käyttöön uusi toimijakohtainen kalastuskiintiöjärjestelmä. Suomen kalastuskiintiöiden jakaminen kaupallisille kalastajille määräaikaisten siirrettävien ja ei-siirrettävien käyttöoikeuksina muodostavat kiintiöjärjestelmän keskeisen sisällön.

Täytäntöönpanolakia on tarpeen täydentää ja tarkentaa kalastuskiintiöjärjestelmän optimaalisen toimivuuden varmistamiseksi. Täydennys koskisi siirrettävien käyttöoikeuksien käyttöä lainan vakuutena. Lisäksi tarkennettaisiin silakan rysäkalastuksen erillisten kalastuskiintiöiden enimmäismääriä ja niiden käyttöä syksyllä sekä siirrettävien käyttöoikeuksien menettämistä koskevia säännöksiä.

3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Täytäntöönpanolain keskeisenä tavoitteena on kaupallisen kalastuksen kannattavuuden ja toimintaedellytysten parantaminen. Siirrettäviä käyttöoikeuksia ja toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä koskevan järjestelmän avulla pyritään parantamaan kaupallisen kalastuksen yritysten ja ammatinharjoittajien kykyä suunnitella ja toteuttaa oma kalastustoimintansa mahdollisimman kustannustehokkaasti ja kalan markkinoiden kannalta optimaalisesti, minkä seurauksena myös alan kannattavuus ja kyky kehittää toimintaansa paranisi. Samalla päävastuu kalastuskiintiöiden käytön säätelystä siirtyi valtiolta kalastusalan yrityksille ja ammatinharjoittajille.

Tämän esityksen tavoitteena on vahvistaa täytäntöönpanolain alkuperäisten tavoitteiden saavuttamisen edellytyksiä. Tämä tehtäisiin lisäämällä lakiin säännökset siirrettävien

käyttöoikeuksien käyttämisestä luottolaitosten myöntämien lainojen vakuuksina. Tämä edesauttaisi kalastuselinkeinoon tehtävien investointien toteuttamista, kun yrityksillä olisi uusi ja itse hallitsemansa lainan vakuusmuoto käytettävissään. Lisäksi kohtuullistettaisiin vaatimuksia toimijakohtaisten kiintiöiden käyttämiselle siten, ettei Suomen kalastuskiintiöiden yleisessä alhaisen käytön tai kalastuskiellon tilanteessa muodostuisi perustetta siirrettävien tai ei-siirrettävien käyttöoikeuksien menettämislle. Samoin tarkennettaisiin silakan rysäkalastuksen erillisten kalastuskiintiöiden enimmäismääriä ja niiden käyttöön liittyviä yksityiskohtia.

4 Esityksen vaikutukset

Kalastuskiintiöjärjestelmän tavoitteena on kaupallisen kalastuksen kannattavuuden ja toimintaedellytysten parantaminen. Kiintiöjärjestelmään ehdotetut muutokset edistäisivät osaltaan edellä mainittujen tavoitteiden saavuttamista.

Siirrettävien käyttöoikeuksien käyttäminen lainan vakuutena parantaisi kalastuselinkeinoon edellytyksiä yksityisrahoitteisten investointien tekemiseen. Investointitarve kalastusalueiden uusimiseen ja nykyaikaistamiseen on suuri, ja julkiset kalastusalueita koskevat rahoitusmahdollisuudet ovat EU:n lainsäädännöllä tiukasti rajoitetut. Siirrettävät käyttöoikeudet edustavat yksityistä omaisuutta, jonka vakuusarvoa luottolaitokset voivat arvioida. Siirrettävien käyttöoikeuksien päätyminen luottolaitoksille luottojen maksuvaikeuksissa rajoitettaisiin siten, että luottolaitosten olisi myytävä ne muille kaupallisilla kalastajilla kuudessa kuukaudessa. Muussa tapauksessa nämä siirtyisivät takaisin valtiolle ja edelleen jaettaviksi kaupallisille kalastajille.

Ehdotetut muutokset täytäntöönpanolakiin vähentäisivät maa- ja metsätalousministeriön hallinnollista taakkaa, kun siirrettävien ja ei-siirrettävien käyttöoikeuksien menettämisestä ja uudelleen jakamisesta ei Suomen kalastuskiintiöiden alhaisen käytön tai kalastuskiellon tilanteessa tarvitsisi tehdä hallinnollisia päätöksiä. Vuosina 2022–2024 Suomen lohikiintiöiden käyttö ei näinä vuosina yhtä poikkeusta lukuun ottamatta ole ylittänyt 65 prosenttia, kun silakka- ja kilohailikiintiöiden osalta tilanne on päinvastainen. Ehdotuksen vaikutuksesta erityisesti Suomenlahden lohenkalastajat menettäisivät aiempaa harvemmin käyttöoikeutta.

Siirrettävien ja ei-siirrettävien käyttöoikeuden haltijoiden kannalta muutokset poistaisivat riskin käyttöoikeuden menettämislle tilanteessa, jossa toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä ei ole yleisesti voitu hyödyntää heikkojen saaliiden tai kalastuskiellon seurauksena.

Silakan rysäkalastuksen osalta tarkennukset mahdollistaisivat rysäkalastuksen jatkumisen syyskuusta vuoden loppuun saakka sekä vähentäisivät tarvetta rajoittaa tai säädellä Pohjanlahdella harjoitettavaa silakan rysäkalastusta. Tämän vaikutukset Pohjanlahdella harjoitettavaan silakan troolikalastukselle olisivat vähäisiä.

5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

Siirrettävien käyttöoikeuksien käyttöä vakuuksina voidaan joko ehdottaa tai jättää ottamatta käyttöön. Nykyinen järjestely, joka rajoittuu siirrettävien käyttöoikeuksien käyttöön kalastuksen säätelyvälineenä, ei hyödynnä lisäarvoa, joka niihin liittyy omaisuuserinä. Siksi siirrettävien käyttöoikeuksien käytön mahdollistaminen lainan vakuutena olisi kalastuselinkeinoa ja siihen liittyviä investointeja hyödyttävä ratkaisu, johon ei liity kielteisiä seurauksia tai vaikutuksia. Näin ollen toteuttamisvaihtoehdoksi on valittu täytäntöönpanolain täydentäminen mahdollisuudella käyttää siirrettäviä käyttöoikeuksia vakuuksina.

Muilta osin muutokset ovat teknisiä eikä niille ole olennaisia toteuttamisvaihtoehtoja.

6 Ulkomaiden lainsäädäntö ja muut ulkomailla käytetyt keinot

Monessa Euroopan maassa on käytössä kalastuskiintiöjärjestelmä, joka perustuu määräaikaisiin ja siirrettäviin käyttöoikeuksiin. Luonnonvarakeskuksen selvitystyössä on tarkasteltu siirrettävien käyttöoikeuksien käyttöä lainan vakuutena Ruotsissa ja Tanskassa. Ruotsissa ja Tanskassa siirrettäviä käyttöoikeuksia voidaan käyttää pankkilainojen vakuuksina. Ruotsissa ja Tanskassa siirrettävien kiintiöiden arvon määrittää vuosittain auktorisoitunut meklari. Ruotsissa käyttöoikeuden arvo on noin kahdeksan kertaa saaliin arvo, kun Tanskassa se on noin kymmenen kertaa saaliin arvo. Tanskassa toteutuneista kaupoista pidetään rekisteriä, mutta Ruotsissa meklari selvittää toteutuneet kaupat kalastajilta.

7 Lausuntopalaute

Esitysluonnoksesta pyydettiin lausunnot kalastuselinkeinon kannalta keskeisiltä viranomais- ja järjestötahoilta. Lausunnon antoivat työ- ja elinkeinoministeriö, oikeusministeriö, ympäristöministeriö, luonnonvarakeskus, Varsinais-Suomen ELY-keskus, Metsähallitus, Suomen Ammattikalastajaliitto, Kalatalouden Keskusliitto, Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö, Finanssiala, Suomen luonnonsuojeluliitto, Natur och Miljö, Lännen Kalaleader sekä yksi kaupallinen kalastaja.

Lausunnoissa täytäntöönpanolakiin ehdotettuja muutoksia kannatettiin laajasti. Kannatusta sai erityisesti siirrettävien käyttöoikeuksien käytön mahdollistaminen pankkilainojen vakuutena. Eräs lausunnonantaja kyseenalaisti kuitenkin niin kalastuskiintiöjärjestelmän kuin ehdotuksen vakuusjärjestelyistä. Vakuusjärjestelyihin liittyen ehdotettiin tarkennuksia, jotka koskivat siirrettävien käyttöoikeuksien panttauksen aikaa, niiden perusteella saatavan lainan käyttötarkoitusta, panttauksen päättymistä vasta koko lainan takaisinmaksun jälkeen, lainasopimuksen rikkomisen seurausta sekä pantattuina olevien siirrettävien käyttöoikeuksien palautumista valtiolle. Lisäksi tuotiin esille, että luottolaitoksen myydessä käyttöoikeuden sen hinta voisi määräytyä käyttöoikeuden panttauksen arvon perusteella. Samoin ehdotettiin, että rahoituslaitokselle annettaisiin kuuden kuukauden sijaan 12 kuukautta aikaa realisoida haltuunsa tulleet siirrettävät käyttöoikeudet sekä vapauttaa rahoituslaitos väliaikaisena käyttöoikeuden haltijana toimiessaan 26 § mukaisesta käyttömaksusta. Rahoituslaitokselle ehdotettiin myös oikeutta saada tietoja käyttöoikeuksien vaihtoarvoista, vaihtojen ajankohdista ja määrästä. Siirrettävien käyttöoikeuksien vakuusarvon äkillisen laskun kompensoiminen valtion taholta, tukijärjestelmän ja velkarahoituksen yhteisvaikutusten sekä tukivarojen käytön rajoituksia ehdotettiin tarkasteltavan.

Silakan rysäkalastuksen osalta kannatettiin ehdotettuja muutoksia, mutta eräät lausunnonantajat katsoivat, että rysäkalastuksen erillisiä kalastuskiintiöitä ei tulisi lainkaan syksyllä vapauttaa troolikalastukseen. Useassa lausunnossa kiinnitettiin huomiota silakan rysäkalastuksen toimintaedellytysten varmistamiseen ja tarpeeseen välttää sen tarpeetonta rajoittamista ja säätelyä. Lisäksi tuotiin esille, että syyskuun 1 päivä, jonka jälkeen käyttämättömät kiintiönosat jaetaan troolikalastukseen, on liian aikainen ajankohta, sillä se voisi estää mahdollisen silakan rysäkalastuksen syksyllä. Lisäksi ehdotettiin, että myös rysäkalastuksesta troolikalastukselle siirrettäviin toimijakohtaisiin kalastuskiintiöihin tulisi liittyä käyttömaksu.

Annettujen lausuntojen perusteella esitystä on tarkennettu niin, että siirrettävien käyttöoikeuksien panttaus voitaisiin tehdä enintään kymmeneksi vuodeksi ja että panttauksesta saatavan pankkilainan käyttötarkoitus tarkennettaisiin koskemaan kalastusyritysten kehittämiseksi tehtäviä investointeja. Lisäksi on tarkennettu, että pantattuihin siirrettäviin

käyttöoikeuksiin ei sovellettaisi 27 §:n 2 ja 3 momentteja siirrettävien käyttöoikeuksien palautumisesta valtiolle. Panttauksen päättymistä tarkennettaisiin siten, että se tehtäisiin vasta koko luoton tultua maksetuksi ja siirrettävien käyttöoikeuksien haltijuuden menettäminen luotonantajalle voisi toteutua myös muun luottosopimuksen rikkomuksen perusteella kuin pelkästään maksamattomien luottojen takia. Tällaisia tilanteita varten on tarkennettu, että elinvoimakeskus voisi luottolaitoksen hakemuksesta merkitä kalastuskiintiörekisteriin siirrettävien käyttöoikeuksien haltijuuden luottolaitokselle. Samoin on lisätty määräys siitä, että Elinvoimakeskus jakaa siirrettävien käyttöoikeuksien haltijaksi merkitylle luottolaitokselle toimijakohtaiset kalastuskiintiöt ilman 26 §:ssä säädettyä käyttömaksun suorittamisvelvoitetta.

Silakan rysäkalastukselle varattavien erillisten kalastuskiintiöiden järjestelyjä on tarkennettu siten, että Pohjanlahdella harjoitettavan silakan rysäkalastuksen erillisen kalastuskiintiön vähimmäismäärää ehdotetaan nostettavan 4 000 tonnista 5 000 tonniin. Lisäksi niiden hyödyntämätön osa siirrettäisiin troolikalastukselle vasta syyskuun 30 päivän jälkeen ja niin, että molemmille silakkakiintiöille jätettäisiin 20 tonnin määrä loka-joulukuun silakan rysäkalastukseen. Lisäksi on tarkennettu, että maa- ja metsätalousministeriö päättäisi niiden silakan rysäkalastuksesta siirrettävien erillisten kalastuskiintiöiden käyttämättömien kiintiönosien määrästä, jotka elinvoimakeskus jakaisi troolikalastuksen toimijoille.

Lain 27 §:n 3 momentista on poistettu viittaus 2 momenttiin siten, että haltijan siirrettävä käyttöoikeus palautuu kokonaan kalastamattomuuden tilanteessa valtiolle, vaikka toimijakohtaisina kalastuskiintiöinä jaettujen kiintiöiden yhteismäärästä olisi kahtena tarkasteltavista vuosista käytetty alle 65 prosenttia.

Lisäksi lain voimaantulon siirtymäsäännöksessä on tarkennettu, että muutettavia 27 §:n 3 ja 4 momentteja sovelletaan takautuvasti 2023 alkaen.

8 Ahvenanmaan asema

Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 18 §:n 16 kohdan mukaan Ahvenanmaalla on lainsäädäntövalta kalastusta, kalastusalueiden rekisteröintiä ja kalastuselinkeinon ohjaamista kuuluvissa asioissa. Täytäntöönpanolakiin ehdotettuja muutoksia ei siten sovellettaisi Ahvenanmaalla.

9 Säännöskohtaiset perustelut

16 a §. *Siirrettävien käyttöoikeuksien käyttäminen lainan vakuutena.* Lakiin ehdotetaan otettavan uusi 16 a §, jolla säädettäisiin siirrettävien käyttöoikeuksien käyttämisestä lainan vakuutena. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin, että siirrettävät käyttöoikeudet voitaisiin niiden haltijana toimivan kaupallisen kalastajan toimesta pantata enintään kymmeneksi vuodeksi luottolaitokselle, joka merkittäisiin niiden panttauksen haltijaksi 30 §:ssä olevaan kalastuskiintiörekisteriin. Tällä tavalla pantatut siirrettävät käyttöoikeudet olisivat kalastusviranomaisten tiedossa. Panttauksesta myönnettävä pankkilaina olisi käytettävä kalastusyritysten kehittämistä koskeviin investointeihin siten, että siirrettävien käyttöoikeuden vakuusarvo hyödyttää kalastuselinkeinon kehittämistä. Kalastusyrityksen kehittäminen voisi koskea investointeja itse kalastusalueeseen tai niihin maatoimintoihin, jotka liittyvät kalastukseen.

Pantattuihin siirrettäviin käyttöoikeuksiin ei sovellettaisi 27 §:n 2 ja 3 momentteja siirrettävien käyttöoikeuksien palautumisesta valtiolle, koska tämä voisi tulla luottosopimuksen esteeksi. Lähtöoletta on kuitenkin, että pantattujen siirrettävien käyttöoikeuksien haltija hyödyntää aktiivisesti niiden perusteella myönnettyjä toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä lyhentääkseen

pankkilainaansa. Pantattuna olevien siirrettävien käyttöoikeuksien perusteella jaettavat toimijakohtaiset kalastuskiintiöt jaettaisiin normaalisti 20 §:n perusteella panttauksen antaneelle kaupalliselle kalastajalle. Tällä tavalla panttaus ei estäisi kalastusta, vaan toimisi ainoastaan lainan vakuutena. Luottolaitoksen tulisi vapauttaa siirrettävien käyttöoikeuksien panttaus kokonaan kun panttauksen liittyvä luotto on kokonaan maksettu lainaehtojen mukaisesti. Näin panttaus poistuisi luoton poismaksun perusteella.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin luottosopimuksen rikkomistapauksissa sovellettavista menettelyistä. Jos panttauksen liittyviä luottoja ei maksettaisi lainaehtojen mukaisesti tai luotonsaaja muulla tavalla rikkoisi luottosopimusta, elinvoimakeskus voisi luottolaitoksen hakemuksesta merkitä luottolaitoksen kalastuskiintiörekisteriin panttauksessa olevien siirrettävien käyttöoikeuksien haltijaksi.

Koska siirrettävien käyttöoikeuksien haltijalle kuuluu oikeus saada toimijakohtaiset kalastuskiintiöt, tämä merkitsisi, että luottolaitoksen tulisi määräajassa luovuttaa hallussaan olevat siirrettävät käyttöoikeudet ja toimijakohtaiset kalastuskiintiöt toiselle kaupalliselle kalastajalle. Siirrolle olisi 3 momentissa määriteltävä kohtuullinen aika, jonka kuluessa luottolaitos voisi markkinaehtoisesti luovuttaa siirrettävät käyttöoikeudet ja toimijakohtaiset kalastuskiintiöt. Kohtuulliseksi ajanjaksoksi ehdotetaan kuuden kuukauden jaksoa siitä, kun ne kalastuskiintiörekisterissä on merkitty luottolaitoksen haltuun. Tämän määräajan rikkominen tarkoittaisi, että kyseiset siirrettävät käyttöoikeudet ja toimijakohtaiset kalastuskiintiöt palautuisivat elinvoimakeskuksen päätöksellä valtiolle. Tällä tavalla ne voitaisiin jakaa uudelleen maa- ja metsätalousministeriön päätöksellä kyseisen Suomen kalastuskiintiön siirrettävien käyttöoikeuksien haltijoiden kesken, lukuun ottamatta ne menettäneelle kaupalliselle kalastajalle. Niiden jakamisessa haltijoille ei sovellettaisi 28 §:ää, koska käyttöoikeuden palautuminen valtiolle ei perustuisi toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden käyttämättömyyteen.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin, että siirrettävän käyttöoikeuden haltija voisi antaa elinvoimakeskukselle suostumuksensa sille, että nimetylle luottolaitokselle voitaisiin antaa kyseisen haltijan määrittämät 30 §:n mukaiseen kalastuskiintiörekisteriin merkityt tunnistetiedot sekä tiedot kyseisistä siirrettävien käyttöoikeuksien ja toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden määristä. Luottolaitos voisi tämän perusteella varmistaa elinvoimakeskukselta ennen luottopäätöksen tekoa, että pantattavat siirrettävät käyttöoikeudet ovat luoton myöntöhetkellä lainan hakijan hallussa. Elinvoimakeskus ei panttauksen aikana hyväksyisi 16 §:n 6 momentin mukaisesti kyseisten siirrettävien käyttöoikeuksien siirtoa.

18 §. Erilliset kalastuskiintiöt. Silakan rysäkalastuksen siirrettävät ja ei-siirrettävät käyttöoikeudet päättyvät vuoden 2026 lopussa. Vuodesta 2027 silakan rysäkalastuksen erilliset kalastuskiintiöt ovat 89,680 promillea taikka vähintään 4 000 tonnia tai enintään 7 700 tonnia Manner-Suomelle kuuluvasta Pohjanlahden silakan kiintiömäärästä sekä 132,065 promillea taikka vähintään 2 800 tonnia tai enintään 3 400 tonnia Manner-Suomelle kuuluvasta Suomenlahden ja Itämeren pääaltaan silakan kiintiömäärästä. Vuonna 2025 Pohjanlahdella harjoitettavassa silakan rysäkalastuksessa saatiin saaliiksi noin 3 700 tonnia sekä Saaristomeren ja Suomenlahden rysäkalastuksessa noin 1 500 tonnia. Saalismäärät suurenevät aiempaan tasoon verrattuna ja olivat Pohjanlahdella sekä vuonna 2023 että 2025 merkittävästi suurempia kuin vuoden 2022 lainmuutoksen yhteydessä tarkasteltuna viiteajanjaksona 2019–2021. Tästä johtuen 1 momentissa säädettyä 4 000 tonnin vähimmäismäärää silakan rysäkalastuksen erilliselle kalastuskiintiölle Pohjanlahdella on tarpeen suurentaa siten, että se parantaisi kyseisen rysäkalastuksen toimintaedellytyksiä ja vähentäisi tarvetta rajoittaa tai säädellä sitä. Vähimmäismäärä ehdotetaan nostettavan 5 000 tonniin. Historiatiedon perusteella nostolla varmistettaisiin alkuperäisen tavoitteen mukaisesti pääsääntöisesti riittävä kiintiömäärä

kaikkien rysäkalastajien käytettäväksi, sillä 5 000 tonnia saalismäärää ei ole ylitetty 2000-luvulla kuin vuosina 2004, 2012 ja 2014. Vähimmäismäärän suurentaminen 1 000 tonnilla vähentäisi toteutuessaan ja vuosien 2025 ja 2026 Manner-Suomen troolikalastukselle varattuun Pohjanlahden kiintiömäärään verrattuna saaliin enimmäismäärää noin 2–3 prosentilla. Koska pykälän 5 momentin mukaan käyttämätön osa rysäkalastuksen erillisestä kalastuskiintiöstä siirtyisi syksyllä troolikalastuksen hyödynnettäväksi, nettovaikutus voi rysäkalastuksen saalismäärästä riippuen olla troolikalastuksen kannalta myös neutraali.

Kyseisiin kiintiömääriin liittyen on 2 momentissa tarpeen tarkentaa, että silakan rysäkalastuksen erillinen kalastuskiintiö voi kuitenkin olla enintään neuvoston asetuksella Suomelle vahvistetun silakkakiintiön kokonaismäärän suuruinen, jos kokonaismäärä alittaa edellä mainitut tonnien vähimmäismäärät, vähennettynä Ahvenanmaan maakunnalle siirrettävällä kiintiömäärällä ja muuhun silakan kalastukseen vahvistetun erillisen kalastuskiintiön määrällä. Tämän unionin lainsäädännöstä tulevan enimmäismäärän tarkentaminen pykälään on tullut ajankohtaiseksi sen vuoksi, että silakkakannat ovat viime vuosina heikentyneet ja komissio on eräinä vuosina ehdottanut hyvin pieniä kalastuskiintiöitä. Siksi ei ole poissuljettua, että Suomelle neuvoston asetuksella vahvistettava silakan kalastuskiintiö pienenesi alle momentissa määritellyn vähimmäismäärän.

Pykälän viidennessä momentissa säädetään, että silakan rysäkalastuksen erillisistä kalastuskiintiöistä jaetaan vuosittain syyskuun 30 päivän jälkeen jäljellä olevat 20 tonnia ylittävät käyttämättömät kiintiönosat molemmista silakkakiintiöistä 20 §:n 3 momentin mukaisesti silakan troolikalastukseen. Päivämäärää ehdotetaan siirrettävän kuukaudella eteenpäin syyskuun loppuun siten, että myös syyskuun rysäkalastus tapahtuisi erillisen kalastuskiintiön puitteissa ja sitä voisi harjoittaa myös loka-joulukuussa siihen varattavan 20 tonnin erillisten kalastuskiintiöiden puitteissa. Tämä on tarpeen, sillä loka-joulukuussa rysillä pyydetään vuosittain pieniä määriä silakkaa. Maa- ja metsätalousministeriö päättäisi silakan rysäkalastuksesta siirrettävien erillisten kalastuskiintiöiden käyttämättömien kiintiönosien määrästä, jotka elinvoimakeskus jakaisi troolikalastuksen toimijoille. Säännöstä on tarpeen täydentää maininnalla siitä, että kyse on vuodesta 2027 alkaen toimeenpantavasta kiintiömäärien uudelleen jaosta troolikalastukselle. 2 momentissa mainittuja silakan rysäkalastuksen erillisiä kalastuskiintiöitä sovelletaan siten vuodesta 2027 lähtien.

27 §. *Siirrettävän ja ei-siirrettävän käyttöoikeuden haltijan velvollisuudet ja seuraamukset niiden noudattamatta jättämisestä.* Pykälän 2 ja 3 momenttien mukaan siirrettävästä käyttöoikeudesta palautuu kaikki tai puolet valtiolle, jos sen haltija ei kahtena kolmesta peräkkäisestä vuodesta käytä lainkaan tai vähintään puolta siirrettävän käyttöoikeuden perusteella jaetusta toimijakohtaisesta kalastuskiintiöstään tai siirrä siitä muille kaupallisille kalastajille 22 §:n mukaisesti osaa tai vähintään puolta kalastuskiintiöstään. Pykälän 4 momentin mukaan ei-siirrettävä käyttöoikeus palautuu kokonaisuudessaan valtiolle, jos sen haltija ei kahtena kolmesta peräkkäisestä vuodesta käytä vähintään 50 prosenttia jaetusta toimijakohtaisesta kalastuskiintiöstään.

Kyseisiä säännöksiä 3 ja 4 momenteissa on tarpeen täydentää niin, että siirrettävää tai ei-siirrettävää käyttöoikeutta ei kuitenkaan palaudu valtiolle, jos kyseisestä Suomen kalastuskiintiöstä toimijakohtaisina kalastuskiintiöinä jaettujen kiintiöiden yhteismäärästä on kahtena tarkasteltavista vuosista käytetty alle 65 prosenttia. Tämä tilanne on tullut ajankohtaiseksi erityisesti lohikiintiöiden osalta, joissa monena vuonna Suomen kiintiöiden käyttöaste on jäänyt alhaiseksi. Kriteeriä ei kuitenkaan sovellettaisi 2 momentin tilanteessa, koska toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden käyttämättömyyttä pyritään torjumaan myös tällä tavalla. Lisäksi täydennettäisiin säännöksiä niin, että kun kalastus on kokonaan tai tärkeältä osin

ollut kiellettyä merialueilla, joissa haltija kalastaa, kyseistä vuotta ei myöskään 2, 3 ja 4 momentin mukaisessa tarkastelussa katsota merkitsevän kalastamattomuutta.

31 §. Kalastuskiintiörekisterin sisältö. Pykälän luetteloa kalastuskiintiörekisteriin merkittävistä tiedoista täydennettäisiin uudella 6 kohdalla, jonka mukaan rekisteriin merkittäisiin siirrettävän käyttöoikeuden haltijana tai pantin haltijana toimivan luottolaitoksen nimi ja yhteystiedot sekä yritys- ja yhteisötunnus sekä niiden siirrettävien käyttöoikeuksien promilleosuudet, joiden haltijana tai pantinhaltijana kyseinen luottolaitos on. Tämä liittyy ehdotetun 16 a §:n säännöksiin kyseisistä luottolaitoksista. Samalla pykälän nykyinen kohta 6 muistutetaan muuttuiksi kohdaksi 7.

10 Voimaantulo

Ehdotetaan, että laki tulee voimaan keväällä 2026.

Ehdotetun 27 §:n 3 ja 4 momenttia sovellettaisiin takautuvasti vuodesta 2023 alkaen toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden käyttöä tarkasteltaessa.

Ponsi

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain (1048/2016) 18 §, 27 §:n 3 ja 4 momentti sekä 31 §, sellaisina kuin niistä ovat 18 § laeissa 3/2023 ja 647/2025, 27 §:n 3 momentti laissa 3/2023 ja 27 §:n 4 momentti laissa 353/2021, sekä

lisätään lakiin uusi 16 a § seuraavasti:

16 a §

Siirrettävien käyttöoikeuksien käyttäminen lainan vakuutena

Kaupallinen kalastaja voi pantata enintään kymmeneksi vuodeksi siirrettävät käyttöoikeutensa tai osan niistä luottolaitokselle kalastusyrityksen kehittämistä koskevan lainan vakuudeksi. Siirrettävän käyttöoikeuden panttaava luottolaitos merkitään 30 §:ssä tarkoitettuun kalastuskiintiörekisteriin kyseisten siirrettävien käyttöoikeuksien pantin haltijaksi. Pantattuihin siirrettäviin käyttöoikeuksiin ei sovelleta 27 §:n 2 ja 3 momenttia. Luottolaitoksen tulee vapauttaa siirrettävien käyttöoikeuksien panttaus kokonaan, kun panttaukseen liittyvä luotto on maksettu kokonaan lainaehtojen mukaisesti.

Elinvoimakeskus voi luottolaitoksen hakemuksesta merkitä luottolaitoksen 30 §:ssä tarkoitettuun kalastuskiintiörekisteriin panttauksessaan olevien siirrettävien käyttöoikeuksien haltijaksi, jos niihin liittyviä luottoja ei makseta lainaehtojen mukaisesti tai luotonsaaja muulla tavalla rikkoo luottosopimusta. Elinvoimakeskus jakaa siirrettävien käyttöoikeuksien haltijaksi merkitylle luottolaitokselle toimijakohtaiset kalastuskiintiöt ilman 26 §:ssä säädettyä käyttömaksun suorittamisvelvoitetta.

Siirrettävien käyttöoikeuksien haltijaksi merkityn luottolaitoksen tulee kuuden kuukauden määräajassa siirtää luottolaitoksen haltuun tulleet siirrettävät käyttöoikeudet 16 §:n mukaisesti ja niiden perusteella jaetut toimijakohtaiset kalastuskiintiöt 20 §:n mukaisesti. Jos luottolaitos ei siirrä hallussaan olevia siirrettäviä käyttöoikeuksia ja toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä kuuden kuukauden määräajassa, kyseiset siirrettävät käyttöoikeudet ja toimijakohtaiset kalastuskiintiöt palautuvat elinvoimakeskuksen päätöksellä valtiolle. Maa- ja metsätalousministeriö jakaa valtiolle palautuneet siirrettävät käyttöoikeudet kyseisen Suomen kalastuskiintiön siirrettävien käyttöoikeuksien haltijoiden kesken siirrettävien käyttöoikeuksien mukaisessa suhteessa 14 §:ssä säädettyin rajoituksin, lukuun ottamatta sellaista kaupallista kalastajaa, joka on niitä menettänyt.

Siirrettävän käyttöoikeuden haltija voi antaa elinvoimakeskukselle suostumuksensa sille, että nimetylle luottolaitokselle voidaan antaa kyseisen haltijan määrittämät 30 §:ssä tarkoitettuun kalastuskiintiörekisteriin merkityt tunnistetiedot sekä tiedot kyseisistä siirrettävien käyttöoikeuksien ja toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden määristä.

Erilliset kalastuskiintiöt

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää Suomen silakan, kilohailin ja lohen kalastuskiintiöistä varattavaksi määrältään vähäisiä erillisiä kalastuskiintiöitä eri kalastusmuotojen toimintaedellytysten ja sivusaaliita koskevien tarpeiden turvaamiseksi. Silakan rysäkalastukseen määritellään 2 momentin mukaiset erilliset kalastuskiintiöt vuodesta 2027.

Erilliset kalastuskiintiöt määritellään eri pyyntimuotojen aiempien vuosien saalistilastojen perusteella mahdollisimman pieniksi siten, että ne eivät tarpeettomasti rajoita muuta kuin siirrettävien tai ei-siirrettävien käyttöoikeuksien ja niiden perusteella jaettavien 20 §:ssä tarkoitettujen toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden perusteella tapahtuvaa kalastusta. Silakan rysäkalastuksen erilliset kalastuskiintiöt ovat vuodesta 2027 alkaen 89,680 promillea taikka vähintään 5 000 tonnia tai enintään 7 700 tonnia Manner-Suomelle kuuluvasta Pohjanlahden silakan kiintiömäärästä sekä 132,065 promillea taikka vähintään 2 800 tonnia tai enintään 3 400 tonnia Manner-Suomelle kuuluvasta Suomenlahden ja Itämeren pääaltaan silakan kiintiömäärästä. Silakan rysäkalastuksen erillinen kalastuskiintiö voi kuitenkin olla enintään neuvoston asetuksella Suomelle vahvistetun silakkakiintiön kokonaismäärän suuruinen, jos kokonaismäärä alittaa edellä tarkoitetut tonneina ilmaistut vähimmäismäärät, vähennettynä Ahvenanmaan maakunnalle siirrettävällä kiintiömäärällä ja muuhun silakan kalastukseen vahvistetun erillisen kalastuskiintiön määrällä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää:

1) mitä kalakantoja ja kalastusmuotoja 1 momentissa tarkoitetut erilliset kalastuskiintiöt koskevat;

2) erillisten kalastuskiintiöiden suuruudesta ja suuruuden laskentaperusteista;

3) erillisten kalastuskiintiöiden pyyntiä ja saaliin myyntiä koskevista rajoituksista ja saalismäärien rajoituksista kaupallista kalastajaa kohden.

Edellä 3 momentissa tarkoitettuja asetuksia annettaessa voidaan niiden mukaiset velvoitteet säätää erilaisina eri kaupallisten kalastajien ryhmiin kuuluville kaupallisille kalastajille ja erilaisina toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden haltijoille ja muille kaupallisille kalastajille.

Silakan rysäkalastuksen erillisistä kalastuskiintiöistä jaetaan vuodesta 2027 alkaen vuosittain syyskuun 30 päivän jälkeen jäljellä olevat 20 tonnia ylittävät käyttämättömät kiintiönosat 20 §:n 3 momentin mukaisesti silakan troolikalastuksen siirrettävien käyttöoikeuksien haltijoille. Maa- ja metsätalousministeriö päättää silakan rysäkalastuksesta siirrettävien erillisten kalastuskiintiöiden käyttämättömien kiintiönosien määrästä. Elinvoimakeskus jakaa kiintiömäärät siirrettävien käyttöoikeuksien haltijoille ilman 26 §:ssä säädettyä käyttömaksun suorittamisvelvoitetta.

Siirrettävän ja ei-siirrettävän käyttöoikeuden haltijan velvollisuudet ja seuraamukset niiden noudattamatta jättämisestä

Siirrettävästä käyttöoikeudesta palautuu puolet valtiolle, jos sen haltija ei kahtena kolmesta peräkkäisestä vuodesta käytä vähintään puolta siirrettävän käyttöoikeuden perusteella jaetusta toimijakohtaisesta kalastuskiintiöstään tai siirrä siitä muille kaupallisille kalastajille 22 §:n mukaisesti määrää, joka toimijakohtaisen kalastuskiintiön vähintään kymmenen prosentin käytön lisäksi muodostaa yhteensä vähintään puolet siirrettävän käyttöoikeuden perusteella jaetusta toimijakohtaisesta kalastuskiintiöstä. Haltijan siirrettävää käyttöoikeutta ei kuitenkaan palaudu valtiolle, jos kyseisestä Suomen kalastuskiintiöstä toimijakohtaisina kalastuskiintiöinä

jaettujen kiintiöiden yhteismäärästä on kahtena tarkasteltavista vuosista käytetty alle 65 prosenttia. Jos kalastus on kuitenkin ollut kokonaan tai merkittävältä osin kielletty merialueilla, joilla haltija kalastaa, sen ei tämän ja 2 momentin mukaisessa tarkastelussa katsota merkitsevän sitä, että käyttöoikeuden haltija ei ole käyttänyt kiintiötä kyseisenä vuonna.

Edellä 17 §:ssä tarkoitettu ei-siirrettävä käyttöoikeus palautuu kokonaisuudessaan valtiolle, jos sen haltija ei kahtena kolmesta peräkkäisestä vuodesta käytä vähintään 50 prosenttia ei-siirrettävän käyttöoikeuden perusteella jaetusta toimijakohtaisesta kalastuskiintiöstään. Haltijan ei-siirrettävää käyttöoikeutta ei kuitenkaan palaudu valtiolle, jos kyseisestä Suomen kalastuskiintiöstä toimijakohtaisina kalastuskiintiöinä jaettujen kiintiöiden yhteismäärästä on kahtena tarkasteltavista vuosista käytetty alle 65 prosenttia. Jos kalastus on kuitenkin ollut kokonaan tai merkittävältä osin kielletty merialueilla, joilla haltija normaalisti kalastaa, sen ei tämän momentin mukaisessa tarkastelussa katsota merkitsevän sitä, että käyttöoikeuden haltija ei ole käyttänyt kiintiötä kyseisenä vuonna.

31 §

Kalastuskiintiörekisterin sisältö

Kalastuskiintiörekisteriin voidaan tallentaa:

- 1) siirrettävän käyttöoikeuden, ei-siirrettävän käyttöoikeuden ja toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltijan nimi ja yhteystiedot sekä henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus;
- 2) siirrettävän käyttöoikeuden ja ei-siirrettävän käyttöoikeuden haltijan hallussa olevat siirrettävien ja ei-siirrettävien käyttöoikeuksien promilleosuudet ja toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden haltijoiden hallussa olevien toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden määrät sekä niiden hyödyntämistä koskevat käyttöasteet ja saaliit;
- 3) siirrettävän käyttöoikeuden, ei-siirrettävän käyttöoikeuden ja toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltijan puolesta tietojen selaamiseen, toimijakohtaisen kalastuskiintiön hyödyntämiseen ja ilmoittamiseen sekä siirtojen toteuttamiseen valtuutetun yhteyshenkilön nimi, yhteystiedot ja sähköiseen tunnistamiseen tarvittavat tiedot;
- 4) siirrettävien käyttöoikeuksien ja toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden siirrot;
- 5) tiedot havaituista toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden ylityksistä tai kalastuksesta ilman kalastuskiintiötä;
- 6) siirrettävän käyttöoikeuden haltijana tai pantinhaltijana toimivan luottolaitoksen nimi ja yhteystiedot sekä yritys- ja yhteisötunnus sekä niiden siirrettävien käyttöoikeuksien promilleosuudet, joiden haltijana tai pantinhaltijana kyseinen luottolaitos on;
- 7) muita kuin 1—6 kohdassa tarkoitettuja hakemusten käsittelyssä tarvittavia välttämättömiä tietoja.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain 27 §:n 3 ja 4 momenttia sovelletaan vuotta 2023 koskevien toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden voimaantulosta alkaen.

Helsingissä 22.1.2026

Pääministeri

Petteri Orpo

Maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah

Laki

Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain (1048/2016) 18 §, 27 §:n 3 ja 4 momentti sekä 31 §, sellaisina kuin niistä ovat 18 § laeissa 3/2023 ja 647/2025, 27 §:n 3 momentti laissa 3/2023 ja 27 §:n 4 momentti laissa 353/2021, sekä

lisätään lakiin uusi 16 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

(uusi)

16 a §

Siirrettävien käyttöoikeuksien käyttäminen lainan vakuutena

Kaupallinen kalastaja voi pantata enintään kymmeneksi vuodeksi siirrettävät käyttöoikeutensa tai osan niistä luottolaitokselle kalastusyrityksen kehittämistä koskevan lainan vakuudeksi. Siirrettävän käyttöoikeuden panttaava luottolaitos merkitään 30 §:ssä tarkoitettuun kalastuskiintiörekisteriin kyseisten siirrettävien käyttöoikeuksien pantin haltijaksi. Pantattuihin siirrettäviin käyttöoikeuksiin ei sovelleta 27 §:n 2 ja 3 momenttia. Luottolaitoksen tulee vapauttaa siirrettävien käyttöoikeuksien panttaus kokonaan, kun panttaukseen liittyvä luotto on maksettu kokonaan lainaehtojen mukaisesti.

Elinvoimakeskus voi luottolaitoksen hakemuksesta merkitä luottolaitoksen 30 §:ssä tarkoitettuun kalastuskiintiörekisteriin panttauksessaan olevien siirrettävien käyttöoikeuksien haltijaksi, jos niihin liittyviä luottoja ei makseta lainaehtojen mukaisesti tai luotonsaaja muulla tavalla rikkoo luottosopimusta. Elinvoimakeskus jakaa siirrettävien käyttöoikeuksien haltijaksi merkitylle luottolaitokselle toimijakohtaiset

kalastuskiintiöt ilman 26 §:ssä säädettyä käyttömaksun suorittamisveloitetta.

Siirrettävien käyttöoikeuksien haltijaksi merkityn luottolaitoksen tulee kuuden kuukauden määräajassa siirtää luottolaitoksen haltuun tulleet siirrettävät käyttöoikeudet 16 §:n mukaisesti ja niiden perusteella jaetut toimijakohtaiset kalastuskiintiöt 20 §:n mukaisesti. Jos luottolaitos ei siirrä hallussaan olevia siirrettäviä käyttöoikeuksia ja toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä kuuden kuukauden määräajassa, kyseiset siirrettävät käyttöoikeudet ja toimijakohtaiset kalastuskiintiöt palautuvat elinvoimakeskuksen päätöksellä valtiolle. Maa- ja metsätalousministeriö jakaa valtiolle palautuneet siirrettävät käyttöoikeudet kyseisen Suomen kalastuskiintiön siirrettävien käyttöoikeuksien haltijoiden kesken siirrettävien käyttöoikeuksien mukaisessa suhteessa 14 §:ssä säädetyin rajoituksin, lukuun ottamatta sellaista kaupallista kalastajaa, joka on niitä menettänyt.

Siirrettävän käyttöoikeuden haltija voi antaa elinvoimakeskukselle suostumuksensa sille, että nimetylle luottolaitokselle voidaan antaa kyseisen haltijan määrittämät 30 §:ssä tarkoitettuun kalastuskiintiörekisteriin merkityt tunnistetiedot sekä tiedot kyseisistä siirrettävien käyttöoikeuksien ja toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden määristä.

18 §

Erilliset kalastuskiintiöt

Valtioneuvoston asetuksella voidaan varata Suomen silakan, kilohailin ja lohen kalastuskiintiöistä määrältään vähäisiä erillisiä kalastuskiintiöitä eri kalastusmuotojen toimintaedellytysten ja sivusaaliita koskevien tarpeiden turvaamiseksi. Silakan rysäkalastukseen määritellään 2 momentin mukaiset erilliset kalastuskiintiöt vuodesta 2027.

Erilliset kalastuskiintiöt määritellään eri pyyntimuotojen aiempien vuosien

18 §

Erilliset kalastuskiintiöt

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää Suomen silakan, kilohailin ja lohen kalastuskiintiöistä varattavaksi määrältään vähäisiä erillisiä kalastuskiintiöitä eri kalastusmuotojen toimintaedellytysten ja sivusaaliita koskevien tarpeiden turvaamiseksi. Silakan rysäkalastukseen määritellään 2 momentin mukaiset erilliset kalastuskiintiöt vuodesta 2027.

Erilliset kalastuskiintiöt määritellään eri pyyntimuotojen aiempien vuosien

saalistilastojen perusteella mahdollisimman pieniksi siten, että ne eivät tarpeettomasti rajoita muuta kuin siirrettävien tai ei-siirrettävien käyttöoikeuksien ja niiden perusteella jaettavien 20 §:ssä tarkoitettujen toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden perusteella tapahtuvaa kalastusta. Silakan rysäkalastuksen erilliset kalastuskiintiöt ovat vuodesta 2027 alkaen 89,680 promillea taikka vähintään 4 000 tonnia tai enintään 7 700 tonnia Manner-Suomelle kuuluvasta Pohjanlahden silakan kiintiömäärästä sekä 132,065 promillea taikka vähintään 2 800 tonnia tai enintään 3 400 tonnia Manner-Suomelle kuuluvasta Suomenlahden ja Itämeren pääaltaan silakan kiintiömäärästä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää:

- 1) mitä kalakantoja ja kalastusmuotoja 1 momentissa tarkoitettujen erillisten kalastuskiintiöiden suuruudesta ja suuruuden laskentaperusteista;
- 2) erillisten kalastuskiintiöiden suuruudesta ja suuruuden laskentaperusteista;
- 3) erillisten kalastuskiintiöiden pyyntiä ja saaliin myyntiä koskevista rajoituksista ja saalismäärien rajoituksista kaupallista kalastajaa kohden.

Edellä 3 momentissa tarkoitettuja asetuksia annettaessa voidaan niiden mukaiset velvoitteet säätää erilaisina eri kaupallisten kalastajien ryhmiin kuuluville kaupallisille kalastajille ja erilaisina toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden haltijoille ja muille kaupallisille kalastajille.

Silakan rysäkalastuksen erillisistä kalastuskiintiöistä jaetaan vuosittain syyskuun 1 päivän jälkeen jäljellä olevat käyttämättömät kiintiönosat 20 §:n 3 momentin mukaisesti silakan troolikalastuksen siirrettävien

saalistilastojen perusteella mahdollisimman pieniksi siten, että ne eivät tarpeettomasti rajoita muuta kuin siirrettävien tai ei-siirrettävien käyttöoikeuksien ja niiden perusteella jaettavien 20 §:ssä tarkoitettujen toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden perusteella tapahtuvaa kalastusta. Silakan rysäkalastuksen erilliset kalastuskiintiöt ovat vuodesta 2027 alkaen 89,680 promillea taikka vähintään 5 000 tonnia tai enintään 7 700 tonnia Manner-Suomelle kuuluvasta Pohjanlahden silakan kiintiömäärästä sekä 132,065 promillea taikka vähintään 2 800 tonnia tai enintään 3 400 tonnia Manner-Suomelle kuuluvasta Suomenlahden ja Itämeren pääaltaan silakan kiintiömäärästä. Silakan rysäkalastuksen erillinen kalastuskiintiö voi kuitenkin olla enintään neuvoston asetuksella Suomelle vahvistetun silakkakiintiön kokonaismäärän suuruinen, jos kokonaismäärä alittaa edellä tarkoitetut tonneina ilmaistut vähimmäismäärät, vähennettynä Ahvenanmaan maakunnalle siirrettävällä kiintiömäärällä ja muuhun silakan kalastukseen vahvistetun erillisen kalastuskiintiön määrällä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää:

- 1) mitä kalakantoja ja kalastusmuotoja 1 momentissa tarkoitettujen erillisten kalastuskiintiöiden suuruudesta ja suuruuden laskentaperusteista;
- 2) erillisten kalastuskiintiöiden suuruudesta ja suuruuden laskentaperusteista;
- 3) erillisten kalastuskiintiöiden pyyntiä ja saaliin myyntiä koskevista rajoituksista ja saalismäärien rajoituksista kaupallista kalastajaa kohden.

Edellä 3 momentissa tarkoitettuja asetuksia annettaessa voidaan niiden mukaiset velvoitteet säätää erilaisina eri kaupallisten kalastajien ryhmiin kuuluville kaupallisille kalastajille ja erilaisina toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden haltijoille ja muille kaupallisille kalastajille.

Silakan rysäkalastuksen erillisistä kalastuskiintiöistä jaetaan vuodesta 2027 alkaen vuosittain syyskuun 30 päivän jälkeen jäljellä olevat 20 tonnia ylittävät käyttämättömät kiintiönosat 20 §:n 3 momentin mukaisesti silakan

Voimassa oleva laki

Ehdotus

käyttöoikeuksien haltijoille. Elinvoimakeskus jakaa kiintiömäärät siirrettävien käyttöoikeuksien haltijoille ilman 26 §:ssä säädettyä käyttömaksun suorittamisvelvoitetta.

troolikalastuksen siirrettävien käyttöoikeuksien haltijoille. Maa- ja metsätalousministeriö päättää silakan rysäkalastuksesta siirrettävien erillisten kalastuskiintiöiden käyttämättömien kiintiönosien määristä. Elinvoimakeskus jakaa kiintiömäärät siirrettävien käyttöoikeuksien haltijoille ilman 26 §:ssä säädettyä käyttömaksun suorittamisvelvoitetta.

27 §

27 §

Siirrettävän ja ei-siirrettävän käyttöoikeuden haltijan velvollisuudet ja seuraamukset niiden noudattamatta jättämisestä

Siirrettävän ja ei-siirrettävän käyttöoikeuden haltijan velvollisuudet ja seuraamukset niiden noudattamatta jättämisestä

Siirrettävästä käyttöoikeudesta palautuu puolet valtiolle, jos sen haltija ei kahtena kolmesta peräkkäisestä vuodesta käytä vähintään puolta siirrettävän käyttöoikeuden perusteella jaetusta toimijakohtaisesta kalastuskiintiöstään tai siirrä siitä muille kaupallisille kalastajille 22 §:n mukaisesti määrää, joka toimijakohtaisen kalastuskiintiön vähintään kymmenen prosentin käytön lisäksi muodostaa yhteensä vähintään puolet siirrettävän käyttöoikeuden perusteella jaetusta toimijakohtaisesta kalastuskiintiöstä.

Siirrettävästä käyttöoikeudesta palautuu puolet valtiolle, jos sen haltija ei kahtena kolmesta peräkkäisestä vuodesta käytä vähintään puolta siirrettävän käyttöoikeuden perusteella jaetusta toimijakohtaisesta kalastuskiintiöstään tai siirrä siitä muille kaupallisille kalastajille 22 §:n mukaisesti määrää, joka toimijakohtaisen kalastuskiintiön vähintään kymmenen prosentin käytön lisäksi muodostaa yhteensä vähintään puolet siirrettävän käyttöoikeuden perusteella jaetusta toimijakohtaisesta kalastuskiintiöstä. *Haltijan siirrettävää käyttöoikeutta ei kuitenkaan palaudu valtiolle, jos kyseisestä Suomen kalastuskiintiöstä toimijakohtaisina kalastuskiintiöinä jaettujen kiintiöiden yhteismäärästä on kahtena tarkasteltavista vuosista käytetty alle 65 prosenttia. Jos kalastus on kuitenkin ollut kokonaan tai merkittävältä osin kielletty merialueilla, joilla haltija kalastaa, sen ei tämän ja 2 momentin mukaisessa tarkastelussa katsota merkitsevän sitä, että käyttöoikeuden haltija ei ole käyttänyt kiintiötä kyseisenä vuonna.*

Edellä 17 §:ssä tarkoitettu ei-siirrettävä käyttöoikeus palautuu kokonaisuudessaan valtiolle, jos sen haltija ei kahtena kolmesta peräkkäisestä vuodesta käytä vähintään 50 prosenttia ei-siirrettävän käyttöoikeuden

Edellä 17 §:ssä tarkoitettu ei-siirrettävä käyttöoikeus palautuu kokonaisuudessaan valtiolle, jos sen haltija ei kahtena kolmesta peräkkäisestä vuodesta käytä vähintään 50 prosenttia ei-siirrettävän käyttöoikeuden perusteella jaetusta toimijakohtaisesta

perusteella jaetusta toimijakohtaisesta kalastuskiintiöstään.

kalastuskiintiöstään. *Haltijan ei-siirrettävää käyttöoikeutta ei kuitenkaan palaudu valtiolle, jos kyseisestä Suomen kalastuskiintiöstä toimijakohtaisina kalastuskiintiöinä jaettujen kiintiöiden yhteismäärästä on kahtena tarkasteltavista vuosista käytetty alle 65 prosenttia. Jos kalastus on kuitenkin ollut kokonaan tai merkittäviltä osin kielletty merialueilla, joilla haltija normaalisti kalastaa, sen ei tämän momentin mukaisessa tarkastelussa katsota merkitsevän sitä, että käyttöoikeuden haltija ei ole käyttänyt kiintiötä kyseisenä vuonna.*

31 §

Kalastuskiintiörekisterin sisältö

Kalastuskiintiörekisteriin voidaan tallentaa:

- 1) siirrettävän käyttöoikeuden, ei-siirrettävän käyttöoikeuden ja toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltijan nimi ja yhteystiedot sekä henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus;
- 2) siirrettävän käyttöoikeuden ja ei-siirrettävän käyttöoikeuden haltijan hallussa olevat siirrettävien ja ei-siirrettävien käyttöoikeuksien promilleosuudet ja toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden haltijoiden hallussa olevien toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden suuruudet sekä niiden hyödyntämistä koskevat käyttöasteet ja saaliit;
- 3) siirrettävän käyttöoikeuden, ei-siirrettävän käyttöoikeuden ja toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltijan puolesta tietojen selaamiseen, toimijakohtaisen kalastuskiintiön hyödyntämiseen ja ilmoittamiseen sekä siirtojen toteuttamiseen valtuutetun yhteyshenkilön nimi, yhteystiedot ja sähköiseen tunnistamiseen tarvittavat tiedot;
- 4) siirrettävien käyttöoikeuksien ja toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden siirrot;
- 5) tiedot havaituista toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden ylityksistä tai kalastuksesta ilman kalastuskiintiötä; *sekä*

31 §

Kalastuskiintiörekisterin sisältö

Kalastuskiintiörekisteriin voidaan tallentaa:

- 1) siirrettävän käyttöoikeuden, ei-siirrettävän käyttöoikeuden ja toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltijan nimi ja yhteystiedot sekä henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus;
- 2) siirrettävän käyttöoikeuden ja ei-siirrettävän käyttöoikeuden haltijan hallussa olevat siirrettävien ja ei-siirrettävien käyttöoikeuksien promilleosuudet ja toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden haltijoiden hallussa olevien toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden *määrät* sekä niiden hyödyntämistä koskevat käyttöasteet ja saaliit;
- 3) siirrettävän käyttöoikeuden, ei-siirrettävän käyttöoikeuden ja toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltijan puolesta tietojen selaamiseen, toimijakohtaisen kalastuskiintiön hyödyntämiseen ja ilmoittamiseen sekä siirtojen toteuttamiseen valtuutetun yhteyshenkilön nimi, yhteystiedot ja sähköiseen tunnistamiseen tarvittavat tiedot;
- 4) siirrettävien käyttöoikeuksien ja toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden siirrot;
- 5) tiedot havaituista toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden ylityksistä tai kalastuksesta ilman kalastuskiintiötä;

Voimassa oleva laki

6) muita hakemusten käsittelyssä tarvittavia välttämättömiä tietoja.

Ehdotus

6) siirrettävän käyttöoikeuden haltijana tai pantinhaltijana toimivan luottolaitoksen nimi ja yhteystiedot sekä yritys- ja yhteisötunnus sekä niiden siirrettävien käyttöoikeuksien promilleosuudet, joiden haltijana tai pantinhaltijana kyseinen luottolaitos on;

7) muita kuin 1—6 kohdassa tarkoitettuja hakemusten käsittelyssä tarvittavia välttämättömiä tietoja.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

Tämän lain 27 §:n 3 ja 4 momenttia sovelletaan vuotta 2023 koskevien toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden voimaantulosta alkaen.
